

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Adres: Księgarnia w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 6200. Sklep „Goniec Częstochowski”, ul. Panny Marji 25.—Telefon nr. 2854.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 2245. Skrz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Reklamów nadawanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadawano 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wyceniony po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonjalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia reklamowe 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. drożej.

Pożyczka Narodowa.

W dniu 28 b. m. zostanie otwarta subskrypcja na ogłoszoną w Dzienniku Ustaw z dn. 7 b. m. Pożyczkę Narodową.

Nie będziemy na tem miejscu powtarzać szczegółów rozporządzenia P. Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie tej pożyczki, z którym niezawodnie każdy miał możność się już zapoznać. Ten niezmiernie ważny fakt w naszym życiu państwowym i gospodarczym zasługuje z pewnością na szerokie omówienie. Już sam fakt, że rozpisanie pożyczki wewnętrznej, której przeznaczeniem jest wyrównanie nie nadoboru za drugie półrocze bieżącego roku budżetowego, bez uciekania się do nakładania na społeczeństwo ciężarów w innej formie bez porównania uciążliwszej — uznac należy za posunięcie gospodarczo rozważnie przemyślane. Zrozumiałem jest przecie, że w dzisiejszych warunkach gospodarczych i finansowych szukanie przez Skarb Państwa nowych źródeł dochodu przez specjalne obciążenia podatkowe odbić się mogło na całości gospodarstwa naszego fatalnie. Dobrze się więc stało, iż przewidywany deficyt budżetowy pokryty zostanie przez pożyczkę, która nie tylko nie będzie stanowić martwego obciążenia subskrypcyj, ale naodwrot zapewni im wyraźne korzyści. Przemawia za tem dogodna stopa procentowa, której wysokość łatwo znieść może nasze życie gospodarcze, po za tem niedługi jej, bo dziesięcioletni termin wykupu sprawy, i że i Skarb Państwa przez niewielki stosunkowo okres czasu obciążony będzie obowiązkiem spłaty procentów. Do udogodnień, z jakich subskrybenci korzystają, dodać trzeba i to, że obligacje tej pożyczki przyjmowane być mają w nominalnej wartości na spłatę podatku spadkowego i od darowizn i że niezapreczenie ważnym przywilejem jest fakt, że nie będą one ulegać zajęciu z tytułu wszelkich należności publiczno-prawnych. Chodzi bowiem o to, aby wszyscy ci, którzy powierzyli Państwu swe oszczędności znaleźli je — jak to oświadczył Minister Skarbu prof. Władysław Zawadzki — niezmierniejsze w ciężkiej dla nich lub ich spadkobierców chwili.

Nie bez znaczenia pozostaje świadomość, że własnym siłami bez jakiegokolwiek pomocy zewnętrznej i wbrew kassandrycznym wyrzekaniom rozmaitych defetystów potrafimy uporać się z trudnościami budżetowymi. Jest to tem cenniejsze, że mobilizacja wewnętrznej pomocy kapitałowej przez subskrypcję tej pożyczki odbyć się może gładko, nie wywołując żadnych perturbacji gospodarczych w czwartym roku trwania kryzysu bez potrzeby jakichkolwiek ryzykownych posunięć finansowych, któreby mogły za ważyć umiennie na stanie naszej tak drogo okupionej waluty. Właśnie ta możność przeprowadzenia w sposób prosty i gładki subskrypcji 120 milionowej pożyczki wewnętrznej jest nowem świadectwem stabilizacji naszych stosunków gospodarczych, jak również dalszym dowodem na szę w tej dziedzinie odporności. Należy bowiem pamiętać, że w ciągu należących lat kryzysu żadna długoterminowa pożyczka nie była w Polsce rozpisywana, a na począt dawniejszych zobowiązań spłacono już przeszło 261 milionów złotych mimo zmniejszających się rok za rokiem wpływów skarbowych.

Kiedy już mowa o stale zmniejszających się dochodach Skarbu Państwa nie od rzeczy będzie wspomnieć, że dochody te i w następnym roku budżetowym, do którego się zbliżamy, ulegać będą, według wszelkiego prawdopodobieństwa tej jednokierunkowej fluktuacji. Pomimo bowiem oznak, wskazujących, że punkt

kulminacyjny kryzysu gospodarczego został przebrnięty, dochód społeczny tkwić będzie przez dłuższy czas jeszcze w sta-

djum pewnego niedorozwoju. Dlatego też wydaje się nam w tej chwili za wskazane przypomnieć konieczność tego faktu przy układaniu nowego budżetu państwowego, albowiem, jak doświadczenia ostatnie wykazały, budżet ostatni nie był dostosowany do zdolności płatniczych ogółu obywateli. Nadmierność obciążeń na rzecz budżetów publicznych w Polsce

potęguje jeszcze, jak wiadomo, fakt obarczania warsztatów produkcyjnych świadczeniami na rzecz najróżnorodniejszych funduszy specjalnych, tak że faktycznie spłata podatków bezpośrednich i pośrednich stanowi, właściwie biorąc, zaledwie część ogólnej sumy odprowadzanej do kas państwowych przez poszczególne jednostki gospodarcze.

Te uwagi nasuwają się nam pod pióro właśnie w tej chwili, kiedy znajdujemy się jeszcze w tem szczęśliwym położeniu że możemy pokrywać niedobory budżetowe drogą tak bezbolesnych operacji finansowych, jaką jest rozpisana Pożyczka Narodowa. Będzie jednak jeszcze lepiej, jeśli nasz przyszły budżet zakroimy na taką miarę, która by wszelką potrzebę nadeftatowej pomocy finansowej uczyniła zbędną.

P. Prezydent Rzplitej w Krakowie na olbrzymich uroczystościach wojskowych.

Pogłoski o przybyciu delegacji rosyjskiej z Budiennym i pułku kawalerji tureckiej.

Kraków. — W związku z wielkimi uroczystościami wojskowymi w Krakowie, które odbędą się tutaj w dniu 6-gym października, nadchodzi szereg dalszych wiadomości i krąży mnóstwo pogłosek o ich szczegółach.

Otóż przedewszystkiem w uroczystościach brać będzie udział p. Prezydent Rzplitej, który w dniu 6-gym października przybędzie z Warszawy do Krakowa i tu spłoka się z Marsz. Piłsudskim.

Pułki, które w defiladzie na Błoniach wezmą udział, wyruszyły już ze swoich garnizonów i zdążają ku Krakowowi. Zo staną one rozkwaterowane w kilkunastu wsiach podkrakowskich.

Należy dalej zaznaczyć, że nie ustają pogłoski, jakoby w uroczystościach wzięł udział delegacja rosyjska i turecka. Zwłaszcza uporczywie powtarzana jest informacja, jakoby przybył miał do Krakowa dowódca kawalerji sowieckiej Budienny w otoczeniu swego sztabu. Mówią też w dalszym ciągu, iż pułk kawalerji tureckiej przybędzie na dzień 6 października. W najbliższych dniach stanie się jasnym, czy są to tylko pogłoski, czy też mamy tu do czynienia ze ściślemi informacjami, w każdym razie uroczystości krakowskie przejąd swemi rozmiarami wszystkie, co dotąd widziano w okresie ostatnich 15 lat.

Udział w rewji biorą następujące pułki: 1 pułk strzelców konnych, 2 pułk strzelców konnych, 5 pułk strzelców konnych, 10 pułk strzelców konnych, 1 pułk szwoleżerów, 7 ułanów, 8 ułanów, 11 ułanów, 24 ułanów, 20 ułanów i 3 ułanów.

TABELA

Ciągnięcia loterji na str. 5-el.

Wspaniała manifestacja ku czci króla Jana w stolicy. W ramach uroczystości stolicy ku czci króla Jana Sobieskiego odbył się pochód pod pomnik króla w Łazienkach. W pochodzie tym wzięły udział m. in. grupy historyczne, m. in. grupa husarii, która przedstawia niszczące zwycięstwo.

Czy Europa uratuje się przed wycięciem zbrojeń?

Konferencja trzech mocarstw w Paryżu.

Paryż. — W poniedziałek przed południem odbyła się w paryskim ministerstwie spraw zagranicznych między narodowa konferencja dyplomatyczna, w której francuska opinia publiczna widzi ostateczny ratunek Europy przed katastrofą wycięgu zbrojeń.

O godz. 11-ej minister Paul-Boncour przyjął reprezentantów rządu Wielkiej Brytanji, na której czele stoi podsekretarz stanu kpt. Eden. W konferencji wzięł również udział ambasador brytyjski w Paryżu lord Tyrell, a ze strony francuskiej pp. Massigli i Leger.

Paul-Boncour przedstawił zebrany francuski plan rozbrojeniu; którego zasadniczym punktem jest poprzedzenie rozbrojenia 5-letnim okresem skutecznej kontroli rozbrojenia.

Francuski minister spr. zagr. przypomniał następnie, że według myśli, wyrażonej w pakcie czterech, obowiązkiem mocarstw jest zapewnić sukces konferencji rozbrojeniowej.

Po śniadaniu, na którym był również obecny węgierski minister spr. zagr. Kanya, konferencja została podjęta przy współudziale premiera Daladiera.

Według opinji, rozmowy wejda w fazę decydującą. Okazuje się jednak, że mało prawdopodobnym jest, by Wielka Brytanja zgodziła się na projekt francuskiej tezy kontroli bez równoczesnego ustalenia redukcji zbrojeń.

W związku z toczącymi się rokowaniami znamiennym jest niespodziewany przyjazd do Paryża przewodniczącego konferencji rozbrojeniowej Hendersona.

Kontrola w północu Anglii i Ameryki redukuje się do nic nieznaczącej formułki, która by Niemcy mogły przyjąć bez żadnych poświęceń.

Stanowisko Anglii i Ameryki stawia Francję już dzisiaj w trudnym położeniu zwłaszcza, że już — jak się zgry przewiduje — Niemcy znajdą dla swych

roszczeń sprzymierzenia w Musollim. W razie nieustępliwości mocarstw Francji nie pozostałoby nic innego, jak ogłosić publicznie w Genewie tajne akta, znajdujące się w posiadaniu Qui d'Orsay i stwierdzające niezbitcie gwałtowne tempo zbrojeń niemieckich.

Zapowiedź tego kroku stanowi poważną groźbę, już nie tylko dla konferencji rozbrojeniowej, ale dla całej polityki w Genewie, którego pierwszym następstwem byłoby niewątpliwie wystąpienie Niemiec z Ligi Narodów.

NAGŁY WYJAZD EDENA DO LONDYNU.

Paryż. — Nagły wyjazd z Paryża do Londynu podsek. Edena, szefa delegacji dyplomatycznej Wielkiej Brytanji, uniemożliwił zapowiedzianą na wtorek po południu konferencję francusko - angielsko-amerykańską.

Wczorajsze rozmowy nie doprowadziły jeszcze do ostatecznego uzgodnienia pogłódw Francji i Anglii co do organizacji i czasu trwania specjalnej kontroli zbrojeń.

Proces morderców ś. p. posła Hołównki

Sambor. — Wczoraj rano przed sądem przysięgłych w Samborze rozpoczął się proces 3-ech oskarżonych o współudział w zamordowaniu ś. p. posła Tadeusza Hołównki w dn. 29 sierpnia 1931 r. w Truskawcu w pensjonacie ŚS. Służebniczek. Akt oskarżenia obwinia 1) Aleksandra Bunija, lat 30, wyzn. grecko-kat., z zawodu służącego, iż jako członek organizacji ukraińskich nacjonalistów udzielił pomocy w dokonaniu zabójstwa ś. p. Tadeusza Hołównki, przez to, iż za pośrednictwem Mikołaja Motyki zwrócił uwagę członkom organizacji o pobyście Hołównki w Truskawcu oraz udzielił Wasylowi

Biłasowi wiadomości o trybie życia Hołównki, jak również wskazał Wasylowi Biłasowi odpowiednią chwilę zabójstwa 2) Mikołaja Motykę, lat 21, wyzn. grecko-kat., o to, że jako członek U. O. N. udzielił pomocy w dokonaniu zabójstwa ś. p. Tadeusza Hołównki, przez to, że działając w zamiarze spowodowania tego zabójstwa powtórzył Wasylowi Biłasowi otrzymaną od Aleksandra Bunija wiadomość o przyjeździe Hołównki do Truskawca, w następstwie czego Wasyl Biłas i Dmro Danylyszyn dokonali morderstwa, 3) Romana Baranowskiego, lat 29, wyzn. grecko-kat., o to, że udzielił pomocy w

Jak Trockiego

odwieziono na brzeg francuski?

Zabawna historia wydarzyła się podczas wylądowania Trockiego na brzegu francuskim. Polecenia prefekta policji

Leo Trocki.

parowiec, na którym przyjechał Trocki, miał go wysadzić na wprost Cassis, w miejscach, gdzie na wybrzeżu niema osiedli ludzkich. Agenci policyjni, którym polecono eskortować Trockiego, otrzymali rozkaz zachowywania się tak, aby nikt nie podejrzewał kim oni są i jaką misję pełnią. Zia wili się więc w chacie rybaka Bancetti, właściciela szalupy „Neptun” i oświadczyli mu, że pragną wynająć łódkę na jutro, na „dalszą wycieczkę na morze”.

Wizyta agentów wypadła akurat w dwa dni po zamordowaniu rybaka Palma, które wzburzyło mocno całą ludność osady rybacczej.

Gdy policjanci odešli, Bancetti zaczął się zastanawiać nad ich propozycją: „dlaczego nie powiedzieli mi, gdzie mamy jechać i pociąg?... Coś mi się w tym nie podobą... Kto wie, co to za typy?”

Zaniepokojony na dobre rybak udał się do merostwa i opowiedział tam całą tę podejrzaną historję. Nazajutrz, gdy agenci przyszli do portu, Bancetti oświadczył im, że nie może jechać, bo motor się pospuł. Czasu było mało, agenci udali się więc na poszukiwanie innej szalupy.

W tym momencie do agentów podszło czterech strażników wysłanych przez mera i zażądali od nich wylegitymowania się. Koniec końców agenci musieli wyznaczyć kim są i pociąg zamawiali łódź.

Gdy Bancetti dowiedział się, o co chodzi, pobiął natychmiast do portu i odepuł szalupę, której „zepsuty” motor naprawił się w okamgnieniu. Zjawili się gro madnie i inni posiadacze łodek, tak, iż na spotkanie Trockiego udała się na morze cała flotylla motorówek i żagłówek. Przyjazd „incognito” emigranta z Wysp Książęcych odbył się najzuplejniej jawnie, a na brzegu zebrał się dla obejrzenia Trockiego wszyscy mieszkańcy Cassis.

Ze świata.

(X) Nowy aparat telegraficzny daje natychmiastowe połączenie. Wynalazca francuski Boye skonstruował aparat ułatwiający w znacznym stopniu posługiwanie się telefonem automatycznym. Nowy ten aparat posiada spis 50 abonentów, najczęściej wzywanych przez danego właściciela aparatu.

Przez naciśnięcie jednego z 50 guzików można natychmiast uzyskać żądane połączenie.

Jest to netylko wielka oszczędność czasu, ale również i uniknięcie wielu fałszywych połączeń. Obecnie francuska dyrekcja poczt i telegrafów przeprowadza badania nad nowowynalezionym aparatem, poczem ma on zostać zastępowany dla użytku szerszej publiczności.

(X) Domy do nabycia wraz z autem. W Czechosłowacji powstała kooperatywa budowlana, która, aby zapobiec głodowi mieszkaniowemu w większych miastach i przeludnieniu w śródmieściu, zamierza budować domy rodzinne na przedmieściach i w dalszych nawet okolicach podmiejskich. Zdając sobie jednak sprawę z faktu, iż największą przeszkodą dla osiedlania się mieszkańców, pracujących w mieście, jest odległość mieszkania od miejsca pracy i trudności komunikacyjne, kooperatywa postanowiła w porozumieniu z fabryką samochodów, budując domy rodzinne łączyć je z garażami i dostawać do nich małe, tanie auto. Spłata należności za dom i auto odbywać się będzie ratalnie. Pomysł godny naśladowania netylko w Czechosłowacji.

Czy wiecie, że...

...niedawno w Boryslawiu dowieziono się w jednym z szybowców naftowych na głębokości 704 mtr. do wydajności dław-

no już nienotowanej 400 tonn ropy naftowej dziennie.

...w Japonii jest na wymiarciu ciekawy gatunek koguta, którego pstry ogon dochodzi do 3 metrów długości.

...rekord wysokości nakładu osiągnął wśród wszystkich gazet świata „Peti Pzrisien” drukujący obecnie 2 miliony egzemplarzy dziennie.

Na lekciu geografii.

— Powiedz mi Kazim, zwracasz się pan profesor do jednego z chłopców, co wiesz o Japonii, czem się trudnią mieszkańcy tego kraju? — Przeważnie trzęsieniem ziemi, panie profesorze.

CO USŁYSZYMY DZIŚ PRZEZ RADJO!

CZWARTEK, 21 WRZESNIA.
Warszawa — Jala 1411,8 m. moc. 120 kW.
7:00 Sygnal czasu i pięt. 7:05 Gimnastyka.
7:30 Muzyka gramofon. 7:30 Dziennik poranny.
7:35 Muzyka gramofon. 7:52 Chwilka gospodarstwa domowego. 11:57 Sygnal czasu, hejnał z Krakowa. 12:05 Muzyka. 12:25 Godz. przegląd prasy pols. 12:33 Komunikat met. 12:35 Muzyka. 12:55 Dziennik południowy. 14:55 Komunikat M. Opieki Spół. dla P.U.P.P. 15:00 Muzyka gramofon. 15:10 Komunikat eksport. 15:15 Muzyka gramofon. 15:25 Komunikat gospod. 15:35 Muzyka gramofon. 15:45 Kronika harcerska. 15:50 Muzyka gramofon. 16:00 Słuchowisko dla dzieci z Wilna. 16:30 Muzyka gramofon. 17:00 Odczyt. 17:15 Koncert tolistów. 18:15 Odczyt. 18:35 Koncert kameralny. 19:20 Rozmaitości. 19:40 Fejleton. 20:00 Koncert. 20:50 Dziennik wieczorny. 21:00 Komunikaty rolnicze. 22:00 Muzyka taneczna. 22:25 Wiadomości sportowe. 22:35 Komunikaty. 22:40—23:00 D. c. muzyki. tanecznej.

CZWARTEK, 21 WRZESNIA.
Katowice — Jala 408,7 m. moc. 12 kW.
7:00 Transm. z Warszawy. 11:57 Sygnal czasu z Warsz., hejnał z Krakowa. 12:05 Muzyka gramofon. 12:25 Transm. z Warsz. 12:35 Muzyka gramofon. 12:55 Transm. z Warsz. 14:55 Muzyka gramofon. 15:05 Komunikat gospod. 15:10 Muzyka gramofon. 15:25 Transm. z Warsz. 15:35 Muzyka gramofon. 15:45 Komunikaty harcerskie. 15:50 Muzyka gramofon. 16:00—19:10 Transm. z Warsz. i Wilna. 19:10 Fejleton sportowy. 19:25 Rozmaitości. 19:40—23:00 Transm. z Warszawy.

General Górecki na zjeździe FIDACU w Białogrodzie.

Przybyli do Białogrodu na kongres F. I. D. A. C. prezes tej organizacji gen. Roman Górecki w towarzystwie przybyłych na jego powitanie delegata Ju gosławiańskiego Związku Oficerów Rezerwy gen. Gazićka (na prawo) i prezesa Związku Inwalidów Wojennych płk. Lowricza.

TRIO TRON

najtańsze lampy radiowe na świecie

HUGO WAST. 43.

Ukryte źródło.

POWIEŚĆ.

Przetłóczył z hiszpańskiego T. J.

Nagle zwróciła się ku niemu, co widząc Darna pośpieszył z odpowiedzią.

— Dwudziestu dziewięciu nieprzychylnych deputowanych. Po dwóch miesiącach przy żłobie będą jedli z ręki.

Nie uśmiechnęła się nawet wobec tej pewności kreolskiej, reminiscencji niejasnego pochodzenia swego przyjaciela. Położyła mu rękę na ramieniu i spojrzała jakby chcąc go zasugerować.

— Nie chce pan zostać gubernatorem? Wahał się przez chwilę, chciał coś skłamać, ale wspomniawszy, że najdobitniejsze rzeczy, wypowiedziane przez tę kobietę, miały swoją rękę i swoją podstawę, ujął jej rękę, która poddała się dotknięciu i rzekł:

- To nie jest możliwe.
- Powiedz pan, że nielatywne — zauważyła.
- Niemożliwe!
- Dlaczego? Czy pan jest mniejszy od Mendez-a? Któż to jest Mendez?

Darna uśmiechnął się, poczem rzekł z rezygnacją:

- Delfino, pani nie wie, że postanowienia naszej partji są nieodwołalne. Mendez zostanie gubernatorem, gdyż proklamowano jego kandydaturę.
- Ach! Czy aż tak go kochają liberaltowie?
- Plotkują nań. Nie widziała pani reportażu w „La Prensa” gdzie...
- Tak, tak! I mimo to nie wahaają się głosować nań...

— Nie, za nic w świecie. Dyscyplina partyjna przedewszystkiem — program, zasada...

Powiedział to tonem napuszonym.

Delfina wróciła na swoje miejsce, bo rozległy się czyjeś kroki.

— To są bajki, ktorými nabiliście głowy tym biedakom, co głosują, to nie jest prawda.

— Gdyby szło o zmianę frontu dwóch czy trzech wyborców odezwał się Darna — to myślę również, że nie byłoby to niemożliwe. Ale nie o to idzie...

Reklama jest dzwignią przemysłu i handlu kto chce więc pozyskać jak najliczniejszą klientelę, niech się ogłasza w „Gońcu Częstochowskim”, najpoczytniejszym miejscowym organie pracy. — Największy nakład! — Najtańsze pismo! — Największy formal! — Dział drobnych ogłoszeń poczynając od 1 zł. 50 groszy. — Ceny prenumeraty i ogłoszeń na I. kol.

Każda nowa podwyżka taryf obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. — Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Professionalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych, podlegają opłacie. — Do numerów świątecznych i niedzielnych pożądanie w interesie klienteli, aby wszelkie ogłoszenia i komunikaty były nadawane w przedzycz do godziny 10-jej rano.

Omyki w ogłoszeniach nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki i nie obowiązują Administrację do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, o ile treść i sens nie zostały wypaczone. — Za terminowo zamieszczenie ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Zamieszczenie miejsca bywa uwzględnione o tyle, o ile zezwala na to względy techniczne. Nie przyjmuje się odpowiedzialności za omyki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie.

Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI.

Obdono na maszynie rotacyjnej we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”.